
UTVECKLINGSPLAN

Ett Oskarshamn

Kristdalabygden 2014-2020

Förord

I din hand håller du nu den Lokala Utvecklingsplanen för Kristdalabygden.

En utvecklingsplan som vi har förhoppningar om ska fortsätta att vara underlag till bygdens fortsatta utveckling. Kunna fungera som en del i kommunens översiktsplan och utvecklingsstrategi för just denna bygd. Den kan också ses som inspiration till utveckling av landsbygden i hela Oskarshamns kommun.

I arbete med att identifiera fördelar och problemområden som finns i Kristdalabygden har det lokala engagemanget och dialogen mellan människor från olika samhällen och byar varit bärande. Arbetssättet att tillsammans visa på den utvecklingspotential som finns i bygden och prioritera de utvecklingsområden som är viktiga att både arbeta med har varit framgångsrikt.

Det är många kreativa möten, med många engagerade människor som gjort arbetet möjligt. Utvecklingsplanen bygger på Kristdalabygdens unika förutsättningar och behov. Den visar på vad som är viktiga förutsättningar för att bo, leva och verka i denna bygd. Vad som är möjligt att göra tillsammans och vilka områden som kräver insatser av andra aktörer för att det ska bli verklighet.

I planen finns ett antal visioner eller mål att arbeta vidare med. Det finns stora möjligheter att göra de under den förlängda projekttiden till maj 2014, men arbetet får inte stanna där utan måste fortsätta för att Kristdalabygden ska fortsätta utvecklas.

SV Kalmar län hoppas att det arbetssätt som i projektet varit framgångsrikt på olika sätt kan fortsätta både lokalt i Kristdalabygden och tillsammans med Oskarshamns kommun.

Camilla Ljungdahl
Avdelningschef
Studieförbundet Vuxenskolan

Innehållsförteckning

Förord	1
Kristdalabygden	4
Vår vision.....	5
Lokal utvecklingsplan.....	5
Glimtar från Kristdalas historia	7
Bronsåldern	7
1300-1500-talet	7
1600-1700-talet	8
1800-talet	9
1900-talet	10
Kristdala i nutid.....	11
Arbetsgrupper	12
Barnomsorg & skola	12
<i>Trygghetsvandring</i>	12
Bostäder	13
<i>Ödehusprojekt</i>	13
Föreningar	14
<i>Tipspromenader</i>	14
<i>Fritidsledartjänst</i>	14
<i>Föreningsråd</i>	14
<i>Aktivitetsyta på Dämmen</i>	15
Hållbart samhälle	15
<i>Kurser & föreläsningar</i>	15
<i>Inventering av lokala matproducenter</i>	15
<i>Förnyelsebar energi</i>	16
Infrastruktur.....	16
<i>Utbyggnad av fibernätverk</i>	16
Vägar	16
Vägstandard.....	17

<i>Kollektivtrafik</i>	17
<i>Mobilsamåkning</i>	17
Marknadsföring & turism	18
<i>Turismsamarbete</i>	18
<i>Turistguide</i>	18
<i>Vykort</i>	18
<i>Turistinformation på engelska & tyska</i>	19
<i>Informationstavlor</i>	19
<i>Utveckling av natur- & kulturturism</i>	19
<i>Försköning av torget</i>	20
<i>Resurser för marknadsföring av Kristdalabygden</i>	20
Samhällsservice	20
<i>Servicepunkt i biblioteket</i>	20
<i>Motionsslinga</i>	20
<i>Distriktsköterska och e-hälsa</i>	21
Näringsliv	21
<i>Företagsnätverk</i>	21
Checklista för utvecklingspunkter	22
Revidering.....	24

Kristdalabygden

Engagemanget i projektet "Ett Oskarshamn - Kristdalabygden" är ett tydligt bevis för att Oskarshamns vision och mål om en attraktiv kommun stärks. Kristdalabygden med sitt odlingslandskaps höga värden format genom boskapsskötsel och binäringar från skogen samt befintligt näringsliv ger stora förutsättningar till ökad tillväxt inom alla områden och därigenom får Oskarshamns kommun en starkare profil inte bara för energi, tillväxt och livskvalitet utan framstår även som en kommun där landsbygdsutveckling är en viktig del.

En vision, enbart för Kristdalabygden, bygger på många delar där skolan och nuvarande barnomsorg, med uttalad hög kompetens och trivsel, medverkar till goda kunskaper och stor trygghet för bygdens barn. Barn som ges rätt förutsättningar har störst möjlighet till en hög livskvalitet samt att bidra till genomförande av visioner och mål oavsett var de möter dessa i livet.

Goda kommunikationer inom transport och IT är av stor betydelse för näringslivet, våra ungdomar och för att stärka möjligheten till att tillvarata kommunens och omvärldens erbjudande inom utbildning, arbete och fritid.

I nuläget finns inga allmänna kommunikationer med buss under helger. Kommunen och KLT har, som vi ser det, en skyldighet att tillgodose ett sådant behov. Kristdalabygden vill gärna vara med och visa på alternativen som stärker förutsättningarna för en bättre miljö och där är goda allmänna kommunikationer en viktig del i likhet med alternativa energikällor.

Kommunens satsningar på Kristdala sporthall har medverkat till ett ökat antal aktiva både yngre och äldre och ytterligare förutsättningar bör ges i form av ökat ekonomiskt stöd till föreningar och förbättrad motions slinga. I samverkan med kommunen vill vi se en lösning på fritidsledarfrågan så att vi täcker in alla ungdomars olika behov inte bara de idrottsliga, där borde nuvarande bibliotek vara en tillgång.

En viktig del i Kristdalabygdens tillväxt och livskvalitet är tillgång till service i form av handel, kultur, vård och omsorg. Nuvarande service är utvecklingsbar i samverkan för ge boende inom äldreomsorgen möjlighet att komma ut i större utsträckning. Ett samverkansprojekt bör startas till förmån för boende inom äldreomsorgen.

Genom samverkan kan vi utveckla och bredda näringslivet . Ett starkt näringsliv är en förutsättning för att få inflyttning och utveckling av bygden. Ett stort tillväxtområde är vidareutveckling av turismnäringen i kommunen där Kristdalabygdens odlingslandskap utgör en stor tillgång genom Bråbygden, sjön Hummeln, en av Sveriges tio värdefullaste sjöar, samt Humlenäs, Krokshult, Krösås och Träthult.

Vår vision

Kristdalabygden ska vara ett landsbygdscentrum med plats för alla, som en del i Oskarshamns kommuns vision om ett internationellt energicentrum och en attraktiv tillväxtkommun med hög livskvalitet.

Lokal utvecklingsplan

Arbetet med den lokala utvecklingsplanen för Kristdalabygden startade den 16 maj 2012 med ett uppstartsmöte där den utsedda styrgruppen från Oskarshamns kommun samt representanter från bygdens föreningar deltog. Under våren togs beslut om skapa en lokal utvecklingsplan och att söka om stöd från Astrid Lindgrens Hembygd om att driva arbetet som ett Leader-projekt.

Kommunen, föreningar, företag och enskilda står bakom en ansökan om leaderstöd från Astrid Lindgrens Hembygd. Studieförbundet Vuxenskolan är projektägare. Beslut om finansiering togs under sommaren och till hösten anställdes en projektledare på halvtid för projektiden september 2012 till maj 2014.

Efter en genomförd SWOT-analys bestämdes att genomföra projektet i åtta olika insatsområden. Dessa arbetsgrupper med runt fyrtio personer har tillsammans med tillfälliga besökare deltagit i över sextio informations- och arbetsmöten.

Grupperna har lyft på "alla stenar" för att se vilka åtgärder som är viktiga för en positiv utveckling av Kristdalabygden. De flesta förvaltningar inom Oskarshamns kommun har någon gång deltagit. Detta är vi tacksamma för, då det förutom ämneskunskap även inneburit att invånarna fått ett ansikte på beslutsfattare och tjänstemän.

Projektet har samtidigt haft samverkan med flera andra Leaderprojekt som turistprojekt med cykel, fiske, information, framtidsforum och inspirationskvällar. God inspiration gav Länsstyrelsekonferensen om kulturens betydelse i små tätorter. Samverkan har också skett med projektet "Tusensamhällen" som drivs av Regionförbundet i Kalmar län och Hela Sverige ska leva!.

Det mesta inom infrastrukturfrågorna är svåra att påverka lokalt. Små vägar med tung trafik och olyckor gör trafikfrågorna alltid aktuella. Besvikelsen över KLT och bussturer som drogs in i december 2012 samt förbättringar av det mobila telefonnätet är områden där det finns mer att önska. För att komplettera den dåliga bussförbindelsen har diskussion om att pröva Tolgs mobila samåkningsmodell inletts. Infrastrukturgruppen har lagt ner mycket arbete med att få till fibernedläggning för bredband i hela Kristdalabygden och en ny förening har startats upp.

I skolan har föräldrarna påtalat den otrygga skolvägen som även omfattar kvällarnas fritids-aktiviteter. Vi hoppas att kunna genomföra trygghetsvandringar tillsammans med kommunen under våren 2014.

Näringsliv- och entreprenörskapsgruppen har träffats för information tre gånger om samverkan i kommunen, landsbygd företagande, samt bank- och revision. Fjärrvärme och köttproduktion har också diskuterats.

Det största arbetsområdet har turismen varit. Den senaste sommaren visade ökat antal besökare i Kristdalabygden. Innan säsongen togs en informationsfolder fram med all service som finns i Kristdala för turister och ortsbor. Till kommande säsong ska en egen turistbroschyr och vykort finnas. Gruppen har inventerat turistboende och tillsammans med turistaktörer plockat fram intressanta besöksmål som presenteras och paketeras. Bygden har en stor tillgång med sina natur- och kulturvärden. Samverkan sker med Attraktiva Oskarshamn.

Samhällsservicegruppen har främst diskuterat servicepunkt och hälsovård. Torget utgör en naturlig träffpunkt i Kristdala. För att få inspiration genomfördes en studieresa till Emilkraften i Mariannelund. Efter diskussion om olika alternativ enades man om att biblioteket är den bästa platsen för en servicepunkt. Det ska vara en känd informationsplats med personlig service. Det bör finnas turistinformation, företags- och föreningsinformation och även möjlighet till små föreläsningar. IT med fritt nätverk. Fortsatta diskussioner om innehåll samt information från landstinget om e-hälsa.

Motionsspåret håller på att iordningsställas och det är klart med driftbidrag. Anslagstavla och förändring av torget är planerad men alla tillstånd är inte klara.

Inventering av bostäder. Ett utskick till fastighetsägare med tomma hus har genomförts med gott resultat. Kontakt med bl.a. mäklare kommer att tas senare.

Föreningsgruppen började arbetet med att få ett komplett föreningsregister som sedan utmynnade i gemensamma tipspromenader i Kristdalabygden. Bildande av ett föreningsråd för Kristdalabygden har diskuterats. Fritidsledartjänsten, tanken som föreningarna uttryckte sin begäran till kommunen var att kommunen svarar ekonomiskt för en samordnare. Kanske kan fritidsledaren ha sin utgångspunkt från Servicepunkten och aktiviteter genomförs tillsammans med föreningarna.

Gruppen hållbart samhälle inventerar producenter, kundunderlag och entreprenörer för ekologiska och närproducerade produkter. Gruppen genomför också utbildningar och föreläsningar som kan gynna ett hållbart samhälle.

Som ett led i att få med ungdomar genomfördes ett lyckat filmprojekt i samverkan med Reaktor Sydost under sommaren 2013. Projektet resulterade i kortfilmen "Mitt ljuva 50-tal" som hade premiär på Kristdaladagen där den sågs av närmare 300 personer. Idéer för flera filmer finns så filmarbetet kommer att fortsätta under 2014.

Glimtar från Kristdalas historia

Bronsåldern

Kristdalas historia härstammar från bronsåldern då det i sydöstra delen av Kristdala samhälle finns ett fornninnesområde med gravrösen från bronsåldern kallat Krithemsområdet.

Kristendomen infördes i Småland på 1100-talet och tidigt 1200-tal. Det är troligt att Kristdala är knutet till kristendomens införande i våra trakter. Namnet Kristdala är av fornnordiskt ursprung och kan på modern svenska tolkas som den kristna dalen eller de kristna dalarna.

1300-1500-talet

Kristdala förekommer första gången i skrift år 1353 och Kristdala kyrka finns omnämnd 1359. Hur länge kyrkan då hade existerat vet ingen men den kan ha varit ett par hundra år gammal redan då. I kyrkan finns två gamla vapensköldar med avbildade svinhuvuden, som troligen tillkommit på 1380-talet. Dessa sköldar hängde tidigare i den gamla träkyrkan. De har tillhört släkten Svinakula och kan betraktas som både strids- och vapensköldar. Henrik och Lyder Svinakula ägde flera gårdar i socknen.

Svinakulas vapensköldar från 1300-talet

Från 1400-talets ringa källmaterial är brevet om prästgårdsdonationen ett undantag. Sex donatorer skänker mark och fiskevatten till kyrkan. Man skänker bort av sin egendom på villkor att prästerna skall läsa själamässor för vissa släktingar och alla kristna själar.

På 1540-talet pågick Dackefejden där kristdalabor också deltog även om Tunaläns härad ej tillhörde Dackes kärnområde.

1544 överflyttas Kristdala socken från Aspelands och Sevede härad till det nybildade Tunaläns härad.

1582 har församlingen fått en ny präst. Slakten Duraeus började med Nicolaus Christophori och slakten Meurling kom in 1708 i och med att Olof Meurling gifte sig med en dotter till den siste kyrkoherden av Duraeusläkten. Från och med Olof Meurling har prästämbetet övergått från far till son i sex led, den siste av dem var Erik Meurling som pensionerades 1953.

1600-1700-talet

En kyrkbänksstrid pågick i Kristdala åren 1664-1665. Orsaken till tvisten var maktkampen mellan adel och bönder men även prästerskapet var inblandat. Segrade gjorde, efter många om och men, adeln. Idag kan man tycka att det inte är så viktigt var man sitter i kyrkan men det var annorlunda då.

Namnet Sabelskjöld förknippar man med Kristdala eftersom Carl Sabelskjöld gifte sig med Elisabet Duraeus, dotter till Kristdalas kyrkoherde Johannes Bartoldi Duraeus. De bosatte sig i Bråhult. Efter Carl Sabelskjölds död fick änkan det allt svårare med ekonomin och blev slutligen helt utblottad men fick bo kvar i Bråhult till sin död. Hennes sex döttrar gifte sig så småningom med bönder från trakten och från dem härstammar otaliga kristdalabor. En släktförening bildades 1967 som med jämna mellanrum har sina sammankomster.

Under frihetstiden började en omfattande nyodling som fortsatte in på 1800-talet. Nya torp anlades och ökad åkerareal betydde också bättre möjligheter till försörjning. Socknens folkmängd ökade också kraftigt och uppgick år 1771 till 2 000 personer.

I mitten av 1700-talet var nöden stor på grund av missväxt. Socknens fattiga hade det mycket svårt och de mest behövande fick söka hjälp för sitt uppehälle hos sin tilldelade rote. En rote bestod av två till tre gårdar och där fick då de fattiga hjälpa till med vad de orkade. Tyvärr räckte inte alla rotarna till och en del fick då gå runt och tigga. Ett exempel var en gammal ryttare som inte orkade gå runt men då samtyckte präst och församling till att ha honom hos sig ett dygn på varje hushåll "till dess man får se vad ändring Gud med honom göra vill".

Sockenmännen var obenägna att bygga en fattigstuga. Först på 1800-talet finns belägg för att det fanns en fattigstuga där de fattiga verkligen blev intagna.

Den gamla kyrkan som låg på nedre kyrkogården blev nu trång trots en tillbyggnad på södra sidan. Kyrkogården var sumpig vilket var besvärligt vid begravningar. Beslut togs om att bygga en ny kyrka. Bygget påbörjades 1789 och 1792 kunde den nya kyrkan användas och gravsättning kunde ske på nya kyrkogården. Den gamla kyrkogården användes för odling av bland annat potatis. I och med kyrkobygget började samhället växa fram.

1800-talet

I början och mitten av 1800-talet ökade folkmängden kraftigt. År 1835 var folkmängden 3 000 invånare, år 1856 var den 4 000 för att år 1865 uppgå till över 4 200.

Marknad har hållits i Kristdala sedan 1813 och fortfarande anordnas två marknader om året, som är mycket välbesökta. Försäljning av djur upphörde dock omkring 1950.

År 1853 började emigration från Kristdala till USA, då 13 personer utvandrade. Åren 1853 till 1893 utvandrade 1 754 personer och utvandringen fortsatte fram till 1930 då totalt över 2 300 personer hade lämnat Kristdala. Många av de utvandrade slog sig ned i Andover i västra Illinois.

En omfattande nyodling fortsätter genom utdikning av skogsmossar och sjösänkningar. Jordbruket gynnas av skiftesreformer men likväl förekom upprepade missväxtår varvade med goda år. För att utjämna tillgången på spannmål beslutades 1813 att inrätta ett sockenmagasin. Den spannmål som odlades i början på 1800-talet var råg och korn. Äldsta belägg för potatisodling i Kristdala är från 1791.

Handel var fortfarande förbehållen städernas borgerskap. Kristdalaborna var hänvisade till Vimmerby stad och köpingarna Figeholm och Döderhultsvik för inköp av varor och avyttring av egna produkter. 1846 blev handelsbodarna tillåtna på landsbygden om de låg minst tre mil från närmaste stad. 1864 kom allmän näringsfrihet.

Fattigvården bedrevs som på 1700-talet då de fattiga tilldelas rote för sitt underhåll. Fattigstugan från början av 1800-talet var belägen norr om kyrkan revs 1895 och ersattes med ålderdomshemmet Frihem. Här bodde de gamla fram till 1968 då Nyhem togs i bruk.

Hälsovård innebar bland annat en utbildad barnmorska. 1870 tillträdde Ulla Fahlström och några år senare hade dottern Mina Brodin utbildat sig till barnmorska och fältskär.

Kristdala kyrkby hade centralt läge då fem vägar utgick därifrån även om de var i mycket dåligt skick. Häradsvägen till Grönlid (Ishult), vägen till Mörlunda-Målilla, till

Århult-Döderhultsvik samt vägarna till Vena (Illebro-vägen) och Bråbovägen. Framskridna planer på järnväg fanns men kunde aldrig genomföras.

Poststation inrättades 1869 och telefonen kom till Kristdala 1886. Den första banken etablerades i Kristdala 1874.

Enligt 1842-års folkskolestadga skulle varje församling äga minst en - helst fast - folkskola. Det första skolhuset byggdes 1868 i Möllekulla och sedan tillkom skolor i Kristdala kyrkby, Bråbo, Sågkvarn, Lönhult, Kroxhult och Källeryd.

1900-talet

Många snickare bosatte sig i kyrkbyn och mindre snickerifabriker växte upp.

Kring och efter sekelskiftet kommer de första mekaniska verkstäderna t.ex.

- Beijers Motorfabrik, råoljemotorer
- Krimo, Kristdala Motorfabrik, råoljemotorer
- Törngrens Mekaniska Verkstad, kedjeskydd, cykelställ (Kristdalapinne), med ett 100-tal anställda.

Råoljemotor från Beijers Motorfabrik

1946 startades AB Pod (Press- och Dragdetaljer) med plåtleksaker, oljekannor och fotogenkaminer, I dag är man inriktad på plåtbearbetning och sysselsätter ett 30-tal personer. AB Pod är den enda industri, som idag finns kvar i Kristdala.

Samhällets storhetstid om man ser på industrin och handeln var på 1930-, 1940- och 1950-talen. I statistik 1937 finner vi i kyrkbyn diverseaffärer som Broman, Claeson, Ebenhard, Konsum, Liljesand, Carl Petterson och Sandwall samt charkuterier Grönqvist och Hildegard Olsson. Bland övriga ett 20-tal handlande finner man det mesta från smågrisförmedling till möbler och beklädnadsaffär. Till detta kommer ett antal lanthandlare utanför kyrkbyn.

1947 byggdes ny skola i Kristdala vid torget, fd Kreaturslyckan. Skolan bygges sedermera om med skolbespisning och en ny större gymnastiksal. Nu går klass 0-6 där. 1955 byggdes en skola i Bråbo. Skolan lades ner i början på 1990-talet men drivs nu som ett föräldrakooperativ för barn i förskoleåldern.

Fattigvården har utvecklats via ålderdomshem till hemtjänst och äldreomsorg på Nyhem. På 1920-talet hörde Kristdala till Målilla provinsialläkardistrikt och läkaren kom två gånger i månaden till Kristdala och höll mottagning. Distriktssköterska och barnmorska fanns i kyrkbyn. Från 1930-talet och fram till 1980-talet fanns en läkare stationerad i Kristdala. Nu finns ingendera utan man måste åka till hälsocentralen eller sjukhuset i Oskarshamn.

För kommunikationer har Gustav Karlssons busstrafik, Kristdalabuss, ersatts med KLT utan kvällsturer eller lördag/söndagsturer. Taxi bedrivs av Brodins Taxi och Egon Erikssons Taxi. Bland lastbilstransporter kan bland annat Nilzéns Åkeri nämnas.

Jordbruket i dag finns endast fem mjölkbönder finns samt ytterligare några jord- och skogsbrukare. Förr i tiden lämnade över 200 bönder mjölk till Kristdala mejeri.

Det finns ett antal kulturlandskap som Bråbygden, Kroxhult och Träthult samt naturreservat Humlenäs, Malghult och Krokshult.

1967 överfördes Kristdala kommun till Oskarshamn.

2010 överfördes Kristdala församling till Döderhults församling.

Ishult är en del av Tuna socken som 1971 överfördes till Oskarshamns kommun och Kristdala församling. Det är en liten ort med mycket historia. Ishult var väldigt produktivt förr med tegelbruk och två kvarnar. Spår av stenåldersbosättning, och där börjar historien. Mest känt är Ishults tingshus. Där hölls ting varje år från 1734 till 1935. Tingshuset är nu ett kulturminne och öppet för allmänheten på sommaren.

Kristdala i nutid

Kristdala är litet samhälle i tätortsnära landsbygd. I Kristdalabygden finns 762 hushåll och ca 2 000 invånare varav många bor i tätorten och resten i byarna runt omkring. De flesta bor i eget hus eller villa men i samhället finns ett hundratal hyreslägenheter som sköts av det kommunala bostadsbolaget Byggebo. Det finns även privata aktörer som hyr ut boende för såväl permanent boende som turistboende.

Samhället har domineras inte av någon stor enskild arbetsgivare likt många andra småländska orter utan här finns ett 50-tal små och mellanstora företag knutna till branscher såsom industri, skog och åkeri. Störst är AB POD med ett trettiotal anställda. Många boende pendlar till Scania och OKG som är två av kommunens största företag.

I Kristdala samhälle finns viktig samhällsservice såsom butik för dagligvaruhandel samt handel med bland annat byggvaror, blommor och närproducerat. Här finns en bensinmack, bibliotek, förskola och skola i årskurs 1-6, äldreomsorg, räddningstjänst, busskommunikationer, gästgiveri, café samt ombud för Posten, DHL och Schenker samt Apoteket och Systembolaget.

I Kristdalabygden finns ett rikt föreningsliv med ett 20-tal föreningar som alla arbetar för att både stora och små invånare ska ha en meningsfull fritid. Många är engagerade i en eller flera föreningar. Samhällsföreningen har en samordnande roll och föreningarna samarbetar ofta med årliga evenemang och fritidsaktiviteter.

Under de senaste åren märks en inflyttning av främst familjer. Många unga ensamstående och unga familjer väljer att köpa hus och bosätta sig i Kristdalabygden. Det natursköna samhället lockar mest men bra boende, bra skola, ett lugnt samhälle och god samhällsservice lockar också.

Arbetsgrupper

Barnomsorg & skola

Trygghetsvandring

En av de viktigaste framtidsfrågorna är hur vi tar hand om våra barn och ungdomar. Under hösten 2012 genomfördes en föreläsning med bl.a. forskaren Jan Håkansson från Linnéuniversitetet och verksamhetsledaren Monika Andersson från Bråbo föräldrakooperativ. Vi diskuterade hur en bra undervisning fungerar. Vilket är bäst en stor eller liten skola, när är inlärningsförutsättningarna bäst och vad betyder det att vistas i naturen.

Såväl barn, föräldrar och personal ger förskolorna och skolan i Kristdalabygden ett högt betyg. Skolan i Kristdala har enligt nuvarande plan ungefär samma elevunderlag de närmaste åren med 120-130 elever.

Sporthallen och övriga gemensamma lokaler tillför bygden också möjlighet till bra fritidsaktiviteter. Insatser har gjorts och kommer att göras för att skolmiljön ska vara bra.

Skolan ligger mitt i byn, vilket är bra, men vägarna dit är inte av bästa kvalitet. Barn som ska till skolan på "arbetstid" och fritid måste passera smala vägar som är hårt trafikerade av tung trafik, skolområdet kan också vara en trafikfara med bland annat tunga transporter till Konsum.

Vi önskar att kommunen medverkar till att göra en trygghetsvandring under våren 2014 för att se risker och föreslå åtgärder till tryggare skolvägar för barnen i Kristdala.

Bostäder

Ödehusprojekt

Kristdala är ett fint samhälle på landsbygden. Många hus står däremot helt tomma och vissa förfaller rätt fort. Ödehusprojektet syftar till att få ut dessa hus på marknaden antingen till salu eller för uthyrning. Efter kontakt med Lantmäteriet och Kommunen Oskarshamn så har vi fått fram en lista på cirka 350 fastigheter som inte har någon folkbokförd det sista året.

Under hela hösten 2013 har ett arbete pågått med att skicka ut en enkät till fastighetsägarna och frågorna i denna enkät var:

- Kan du tänka dig att hyra ut?
- Kan du tänka dig att sälja?
- Vill du behålla till sommarbostad?
- Vill du behålla till barn/barnbarn?
- Vill du behålla till jakt/fiske etc.?
- Annat...

Fram till december 2013 har det skickats ut 300 brev och av dessa har kommit in nästan 40 svar. Av de här finns det sex som vill sälja och sex som vill hyra ut. Kontakt med fastighetsmäklare finns och första möte kommer att hållas i januari 2014.

Under januari-mars 2014 skickas det en påminnelse till de fastighetsägare som inte svarat på första enkäten. Fokus kommer att ligga på de husen som ligger i tätorterna Kristdala, Ishult, Bråbo. Just för att det är dessa hus som syns mest av de som åker igenom samhället.

Efter att svaren kommit in från andra utskicket kommer det att utvärderas och de som inte svarat på andra utskick kommer att kontaktas per telefon.

Projektet ska vara slutfört under vintern 2014. Det har inget mål i antalet hus som ska säljas, utan det viktiga med projektet är att väcka liv i frågan, få fastighetsägarna att fundera på vad de vill med fastigheten och få dem att fundera på vilka möjligheter som finns.

Föreningar

Tipspromenader

Startades upp våren 2013 med 12 promenader där olika föreningar och företag står som arrangörer varje vecka. Tipspromenaderna blev populära och fortsatte under hösten. Mindre vinster delas ut varje gång och två större vinster delas ut vid de sista promenaderna per säsong. Fortsättningsvis så blir det 10 promenader höst och vår. Både föreningar och företag i Kristdalabygden är engagerade.

Fritidsledartjänst

Föreningsgruppen kommer att fortsätta med att få en fritidsledartjänst till Kristdala. Det arbetet startade våren 2013 med möte och diskussioner om hur det ska läggas upp. Fritidsförvaltning och några inom kommunen kallades till möte. Och de tyckte att det var ett bra uppslag. Ansökan skickades in, men den bordlades, pga. pengabrist. Nya möten med kommun och berörda parter planeras under 2014.

Föreningsråd

Föreningsrådet syftar till att få öka samarbetet mellan föreningar, företag, boende och kommunen. Den 11 februari 2014 kommer det att hållas ett upptaktsmöte i biblioteket för bildande av ett föreningsråd för Kristdalabygden. Föreningsordförandena kommer att utgöra navet i denna konstellation som kommer att träffas minst en gång per kvartal

Under sommaren var allmänna områdena i Kristdala med omnejd är dåligt underhållna. Ett arbetslag med svårplacerad arbetskraft skulle kunna hjälpa med enklare underhåll och på så sätt hjälpa föreningslivet i hela kommunen. Finansiering och hur det ska läggas upp kommer att tas upp med till diskussion med kommunen.

För att uthålligt kunna hålla på med utvecklingsfrågor är en möjlighet som många av föreningarnas ordförande visat stöd för, att alla föreningar ska bli medlemmar och delaktiga i föreningen Hela Sverige ska leva. Då kommer man att få draghjälp i att hålla på med alla de frågor som landsbygden över hela Sverige ger exempel på. I denna förening som finns både på riksnivå, länsnivå och i Oskarshamns kommun görs det mycket för att landsbygden ska leva.

Man kan genom att knyta vårt vidare utvecklingsarbete till Hela Sverige ska leva också få erfarenheter. Man kan också bli inspirerad som aktiv landsbygdsutvecklare i föreningarna genom att följa med på landsbygdsriksdagen vartannat år. Under 2014

försöker vi få med ett antal representanter från Kristdalabygdens föreningar, Oskarshamns kommunpolitiker samt tjänstemän.

Aktivitetsyta på Dämmen

Dämmen är idag en stor grusplan med belysning, vatten och el så den kan användas året runt men som det är idag så används den av Kristdala Marknad två gånger per år samt för att spola upp en isbana på vintern. Större delen av året står dock ytan oanvänd.

Om grusplanen asfalterades kunde Dämmen användas till så mycket mer. För IF Ariels marknadskommitté skulle det underlätta betydligt när de arrangerar marknaden. Man slipper grusdamm, stora vattenpölar och ytan blir jämnare vilket underlättar för barnvagnar, rollatorer och rullstolar. För Samhällsföreningen, som spolar upp isbanan vintertid, skulle det också underlätta med en jämnare yta. Under övriga året tänker vi oss att ytan skulle användas för aktiviteter. Flyttbara basketkorgar, bandymål och en skateboardramp skulle uppmuntra till spontanidrott. Ytan kan även användas för bilträffar, bakluckeloppis och som ställplats för husbilar och husvagnar under sommartid. Finansiering bör kunna lösas genom att söka olika stöd t.ex. föreningslyftet, Allmänna arvsfonden, Astrid Lindgrens Hembygd, Vuxenskolan (Spontanidrottsplats) samt kommunen.

Hållbart samhälle

Kurser & föreläsningar

En viktig faktor för att stimulera arbetet med omställning till ett hållbart samhälle är att anordna kurser och föreläsningar. Arbetsgruppen kommer under perioden 2014-2020 kontinuerligt träffas, planera och genomföra olika kurser och föreläsningar inom det området. Vi har redan arrangerat en föreläsning om klimatförändringar och i februari 2014 planeras en 2-dagars kurs i omställningsarbete.

Inventering av lokala matproducenter

Fram till 2015 kommer gruppen att inventera lokala producenter och försöka hitta potentiella aktörer. 2015-2020 kommer vi att genom olika aktiviteter och projekt stimulera till en större lokal produktion av olika varor. Under perioden kommer vi också att försöka hitta en marknadsplats där försäljning kan ske.

Förnyelsebar energi

Gruppen för hållbart samhälle kommer att under perioden 2014-2020 arrangera en eller flera inspirationshelger för innovativa lösningar när det gäller förnyelsebar energi t.ex. solceller.

Infrastruktur

Utbyggnad av fibernätverk

Kristdalabygdens fiber ekonomisk förening har som målsättning att under 2014-2016 genomföra en utbyggnad för bredband i hela Kristdalabygden genom draging av fiberkablar. Arbetet har pågått sedan hösten 2012 och den 24 maj 2013 bildades den ekonomiska föreningen.

Styrelsen har skickat en ansökan om projektstöd på 33,6 miljoner till Länsstyrelsen i Kalmar län. Länsstyrelsen har låtit meddela att inga medel finns tillgängliga för 2014.

Styrelsen har inte låtit sig nedslås av beskedet utan arbetar vidare med lösningar som i bästa fall kan leda till att vi klarar en utbyggnad med början i orterna Kristdala, Ishult och Bråbo under perioden. Kontakter med intresserad investerare är etablerad och överläggningar sker i början av 2014. En förutsättning för genomförande är att 60 % av hushållen ansluter sig. Om dessa förutsättningar inte uppfylls kommer vi att söka nya bidrag från Länsstyrelsen.

Arbetet har redan påbörjats. Två rör har på föreningens initiativ grävts ner vid vägövergångar i Malghult och Oskarshamns kommun har välvilligt medverkat till en förskottering så att rör för fiber lagts i rörgrav i samband med E.ONs arbete för draging av elledning i Ishult.

Kontakten med Oskarshamns kommun har avseende hjälp för åtkomst av kartmateriel och sakkunnigt stöd vid exempelvis framtagande av projektansökan varit till god hjälp i föreningens arbete.

Vägar

Under många år har man från befolkningen i Kristdalabygden genom föreningslivet till kommunen, länsstyrelse och trafikmyndighet påtalat bristerna i vägnätet genom framför allt Kristdala samhälle utan att påtagliga förbättringar vidtagits.

Genomfarterna, i öst-väst och norr, Venavägen och Västerviksvägen är ur trafiksynpunkt, med all tung trafik, ett stort hot mot säkerheten inte minst för gångtrafikanter. Barnens skolväg är en ständig källa till oro för föräldrar. Trottoarer

eller naturliga gångstråk saknas på stora delar av sträckorna. Även om vi som landsbygdsbefolkning är luttrade och får stå i diket när det är som värst har vi all rätt att ha drägliga förhållanden som gagnar vår säkerhet och därigenom ökad livskvalitet.

Kristdalabygdens skönhet befläckas något under sommarhalvåret när många av våra barn och ungdomar skall ta sig till vårt offentliga bad i Råsvik. Majoriteten av barn och ungdomar tar cykeln eller går ca 5 km. Här måste Oskarshamns kommun tillsammans med Trafikverket medverka till att en cykelväg kommer tillstånd.

Om inte Oskarshamns kommun finner det möjligt bör en ny badplats etableras på lämpligt ställe så trafiksäkerheten tillgodoses och avståndet minskas.

Vägstandard

Vinterväghållningen i Kristdalabygden är allt som oftast bristfällig och medverkar i högsta grad till att osäkerheten i trafiken ökar vid vinterväg, i synnerhet för gångtrafikanter och cyklister. I detta sammanhang bör kommunen ha en bättre uppföljning av ingångna avtal och kontakt med trafikansvariga myndigheter.

Kollektivtrafik

Diskrimineringen av Kristdalabygden är betydande avseende allmänna kommunikationer, ingen kollektivtrafik under helger och kvällar, den som vill hälsa på anhöriga, ta del av handel, kulturella aktiviteter i Oskarshamn eller i övriga länet får vackert finna sig i vara hemma, om man inte är bilägare eller har goda vänner med bil som är behjälpliga. Tillgång till taxi är god i Kristdala men kostnaden blir oftast dyr för den enskilde. Här har kommunen och landstinget genom KLT en skyldighet att för skattebetalarna i Kristdalabygden undanröja denna diskriminering under helgerna.

Mobilsamåkning

Kristdala är ett fint samhälle på landsbygden där många boende har jobb i Oskarshamn, Figeholm, Hultsfred och Vimmerby. Ofta är det så att resenärer åker ensam i bilen. Samtidigt så försvinner fler och fler bussturer på landsbygden. För att värna om miljön och öka sociala kontakter på landsbygden så finns det något som heter Mobilsamåkning (www.mobilsamåkning.se) som har sitt ursprung i Tolg som ligger i Växjö kommun. De har utvecklat ett enkelt system som kopplar ihop de som åker med bil och de som vill åka någonstans.

Efter informationsföreläsning av Pepijn Klaassen i NTO-lokalen så har det kommit fram ett kostnadsförslag på implementering av detta system i Kristdalabygden.

Finansiering för systemet är ca 100 000 SEK och förslaget ligger för diskussion hos Samhällsföreningen som arbetar med en finansieringsplan under vintern 2014 varefter det ska tas beslut om vi ska gå vidare.

Om finansiering finns så kommer vi att sätta igång med informationsmöte och förankringsprocessen under våren 2014. Systemet kan byggas upp och testas och till slut hålls ett invigningsevent. Planen är att komma igång sommaren 2014 med pilotåret fram till sommaren 2015. Sedan får vi utvärdera och se hur vi ska gå vidare.

Marknadsföring & turism

Turismsamarbete

För att utveckla samarbetet mellan turistaktörer så ska möten hållas varje vår för att planera inför sommarens turistaktiviteter. Mötet måste hållas i god tid före sommaren då turistbroschyren ska tryckas. På hösten hålls ett uppföljningsmöte för att sammanfatta hur sommaren gick. Föreningarna i samhället ska tillsammans planera in evenemang så att de inte krockar med varandra. Vårens möte hålls i februari/mars så att det är klart innan turistbroschyren ska tryckas i april. Höstens uppföljningsmöte hålls i september/oktober. Sammankallande för mötena är Samhällsföreningen som även samarbetar med Attraktiva Oskarshamn.

Turistguide

En inventering av sevärdheter, aktiviteter, stugor för uthyrning, företag och föreningar i Kristdalabygden har gjorts och arbetet ska leda till underlag för en egen turistguide. I broschyren ska det även finnas service, aktörer för närproducerat, kartor och evenemang. Allt ska vara inramat av vackra fotografier från Kristdalabygden. Viss information ska vara översatt till engelska och tyska. Finansiering första året sker genom Ett Oskarshamn-projektet och tre offerter ska hämtas in. Arbetet med turistguiden startade våren 2013 och "Turistguide 2014 – Kristdalabygden" ska vara färdig lagom till turistsäsongen 2014.

Vykort

En tävling ska hållas där lokala fotografer får skicka in bidrag. Ett antal bidrag väljs ut för omröstning och de förslag med flest röster trycks som vykort till turistsäsongen 2014. Motivet ska vara från Kristdalabygden och ha anknytning till naturen. Fotografierna ska skickas in via e-post till foto@kristdala.se. Vykorten ska sedan tryckas och försäljning kan ske på Coop Konsum, macken, biblioteket, Bråbogården och hos andra turistaktörer. Finansiering ordnas genom Samhällsföreningen. Vykorten ska vara färdiga för tryck i april 2014.

Turistinformation på engelska & tyska

Välja ut turistinformation från Kristdala.se att översätta till engelska och tyska under 2014. A4-sidan med Service i Kristdala ska översättas till tyska. Ida Eriksson översätter till engelska och Ursula Mecke översätter till tyska.

Informationstavlor

Uppdatera de informationstavlor som finns med aktuell information om Kristdalabygden. I Kristdala finns tre skyltar men Bråbo och Ishult vill gärna ha varsin skylt också. Attraktiva Oskarshamn har uppdaterat övriga skyltar i kommunen och de ska även uppdatera informationstavlorna i Kristdala under 2014 så att det är klart till turistsäsongen. Arbetet leds av Max Adolfsson i samarbete med Ted Lindqvist på kommunen och Jan Hardebrandt på Attraktiva Oskarshamn.

Utveckling av natur- & kulturturism

Sammanställa vad som finns att se och göra i Kristdalabygden samt göra attraktiva paket för turister som innefattar t.ex. fiske, ridning, jakt. Även information kring vad som finns runt omkring för turister är också viktigt såsom Astrid Lindgrens Värld, glasriket, Stensjö by, Virums älgpark mm. Arbetet görs av marknadsföringsgruppen tillsammans med turistaktörer i Kristdalabygden från 2014 och framåt.

Några framtidsvisioner för utveckling av natur- och kulturturismen i Kristdalabygden:

- Lantbruksmuseum med råoljemotorer
- Kanotled
- Kulturhistoriska guider och byvandringar
- Uppleva Virumsystemet med utter och bäver
- Tröskedagar
- Hajker för friluftsintrasserade
- Guidade turer "safari med djur" med djur, kultur & byggnader
- Kurser av olika slag

Kvalitetsförbättringar av turistanläggningar ligger på var och en såsom kommunen, turistaktörer, föreningar samt privatpersoner att försköna och förbättra anläggningar som nyttjas av turister. Regelbundna träffar med turistaktörerna, ökad marknadsföring hoppas vi på sikt ska kunna leda till flera turister som i sin tur kan leda till förbättringar på turistanläggningar.

Försköning av torget

Ett lusthus, så kallad gazebo, ska byggas på torget för att kunna användas som scen vid evenemang på torget. Ett antal fikabord ska ställas ut där turister och invånare kan sitta och fika eller äta en glass. Ett antal nya buskar ska planteras och en ny anslagstavla med tak ska byggas med åtta tavlor där föreningar kan sätta upp anslag. Denna ska ersätta de två förfallna anslagstavlor som finns i samhället och till viss del även den som sitter inne på Coop Konsum då denna ofta är full.

Projektet startade våren 2013 och ska avslutas till hösten 2014. Samhällsföreningen driver projektet som finansieras av bidrag från föreningslyftet, Astrid Lindgrens Hembygd, ett stipendium från Sparbanksstiftelsen Kronan och Swedbank samt Samhällsföreningen sponsorintäkter och medlemsavgifter för 2013.

Resurser för marknadsföring av Kristdalabygden

Resurser för marknadsföring av Kristdalabygden bör kunna fås fram i samarbete med Attraktiva Oskarshamn samt stöd från Astrid Lindgrens Hembygd. Sven Joelsson och Mårten Aronsson i Bråbygdens Intresseförening driver arbetet kontinuerligt.

Samhällsservice

Servicepunkt i biblioteket

En Servicepunkt för Kristdalabygden ska skapas i biblioteket. Redan idag kan man på biblioteket få hjälp med: personlig service, turistinformation, kommunal information, kontakt med regionala och kommunala myndigheter, IT-tillgång. Där ska man i framtiden kunna få hjälp med t.ex. att sälja lokalproducerade produkter, företagservice, möjlighet att fika och ungdomscafé. Under 2013 har biblioteket installerat gratis Wi-Fi som är tillgängligt under öppettiderna. Attraktiva Oskarshamn ska installera en informationskiosk med pekskärm för tillgång till turistinformation från www.oskarshamn.com. Utveckling av Servicepunkten görs av föreningar, företag och kommunen.

Motions slinga

Kommunen har stöttat med 50 000 kr för upprustning av motions slingan och dessa pengar investerades under 2013 för att grovplanera slingan med grävmaskin samt förbättra parkeringen vid Dalkrokens vändplats. Under 2014 så har Samhällsföreningen tilldelats ett driftstöd på 25 000 kr till motions slingan av fritidsförvaltningen. Dessa pengar kommer att användas till att märka upp, röja samt att komplettera den delen av slingan som har för lite stenmjöl.

Distriktsköterska och e-hälsa

Målet med en distriktsköterska i Kristdala är att invånarna inte ska behöva att åka in till Oskarshamn för att få behandling för enklare åkommor samt provtagning. Med E-hälsa menas vård och stöd på distans med förebyggande åtgärder, diagnos, behandling och övervakning av hälsa och livsstil. Mimmi Hogland har informerat om utvecklingsarbetet inom Kalmar läns landsting. Inom perioden 2012-2014 har man arbetat med prioriterade invånartjänster som t.ex. 1177, SMS-kallelser och prioriterade vårdtjänster med underlättade vårdkontakter. Här krävs det intresse från vårdpersonal för att komma igång med pilotprojekt t.ex. i Kristdala. Intresset för den nya tekniken finns i Kristdala, men man vill även få tillgång till personlig service av en distriktsköterska några timmar i veckan.

Näringsliv

Företagsnätverk

Näringslivsgruppen har träffats några gånger under projektiden i Ett Oskarshamn – Kristdalabygden och också samarbetat med marknadsföringsgruppen och turistaktörer i bygden. Man har funnit att det är lättast att samlas kring frågor som är branschvis så troligen måste det vara så. Nätverket utgår från att nätverksdeltagarna själva tar initiativ. Korta mötesanteckningar bör föras.

Bråbygdens Ekonomisk Förening fått i uppdrag att hålla i näringslivspunkten inom Ett Oskarshamn och ska ta fram förslag och diskutera med kommunen i samband med årlig genomgång av utvecklingen för Bråbygdens Företagsutvecklingscenter, kanske kan hela Kristdalabygden vara målet för arbetet. I så fall har det långsiktiga mål som redan två utvecklingschefer på kommunen frågat efter börjat uppnås. Att ha ett företagscenter i Misterhultsbygden ett i Kristdalabygden samt kanske också i Påskallaviksbygden. Under ett möte om företagscenter den 4 december togs frågan upp gällande 2014 års möjligheter för företagscentret.

Näringslivsgruppen kommer i det fall den finner intresse för det från deltagarna försöka samverka med Hela Sverige skall Leva och representeras i möten som arrangeras av den lokala föreningen Hela Sverige skall Leva Oskarshamn som kan beröra näringslivet i Kristdalabygden. Ett gemensamt intresse är att ha en anställd landsbygdsutvecklare på Attraktiva Oskarshamn. Denne skulle kunna hjälpa till med utvecklingen av företag och service på landsbygden inom Oskarshamns kommun där en tredjedel av alla invånare bor i tätortsnära landsbygd eller på landet.

Checklista för utvecklingspunkter

	År	Checklista med aktiviteter	Ansvarig
☐	2014	Föreningsråd	Föreningsgruppen <i>Ingrid Thornberg & föreningarna</i>
☐	2014	Trygghetsvandring	Skola & barnomsorg <i>Lis Lyrbo, kommunen</i>
☐	2014	Samarbete med turistaktörer & Attraktiva Oskarshamn	Marknadsföring & turism <i>Annicka Gunnarsson</i>
☐	2014	Vykort	Marknadsföring & turism <i>Annicka Gunnarsson</i>
☐	2014	Turistguide	Marknadsföring & turism <i>Annicka Gunnarsson</i>
☐	2014	Ungdomar gör film	Samhällsföreningen <i>Annicka Gunnarsson</i>
☐	2014	Informationstavlor	Marknadsföring & turism <i>Max Adolfsson, AO & kommunen</i>
☐	2014	Motionsspår	Samhällsföreningen <i>Mats Ström & kommunen</i>
☐	2014	Försköning av torget	Samhällsföreningen <i>Annicka Gunnarsson & projektgruppen</i>
☐	2014	Mobil samåkning - Tolgmodellen	Infrastrukturgruppen <i>Mark Geuze & kommunen</i>
☐	2014	Ödehusprojekt	Bostäder <i>Mark Geuze & kommunen</i>
☐	2014	Fibernätverk i Kristdalabygden	Infrastruktur & fiber <i>Åke Pettersson & fiberföreningen</i>
☐	2014	Inventera lokala producenter	Hållbart samhälle <i>Eva Bohman & gruppen</i>
☐	2015	Turistinformation på tyska & eng	Marknadsföring & turism <i>Ursula Mecke & Ida Eriksson</i>
☐	2015	Servicepunkt med café i biblioteket	Samhällsservice <i>Mats Ström</i>

År	Checklista med aktiviteter	Ansvarig
☐	2015 Fritidsledartjänst	Föreningsgruppen <i>Ingrid Thornberg & föreningarna</i>
☐	2015 Framhäva besöksmål med paket	Marknadsföring & turism <i>Turistaktörerna & AO</i>
☐	2015 Distriktsköterska	Samhällsservice <i>Föreningsrådet & HSSL Oskarshamn</i>
☐	2015 Marknadsplats för försäljning	Hållbart samhälle <i>Eva Bohman & gruppen</i>
☐	2015 Förnybar energi	Hållbart samhälle <i>Eva Bohman & gruppen</i>
☐	2015 Aktivitetsyta på Dämmen	Föreningsliv <i>Bertil Josefsson, föreningar & kommunen</i>
☐	*** Utveckla kultur- & naturturismen	Marknadsföring & turism <i>Turistaktörerna</i>
☐	*** Resurser för marknadsföring	Marknadsföring & turism <i>Sven Joelsson & Mårten Aronsson</i>
☐	*** Tipspromenader	Föreningsgruppen <i>Ingrid Thornberg</i>
☐	*** Företagsnätverk	Bråbygden ekonomisk förening <i>Tommy Skoog & kommunen</i>
☐	*** E-hälsa	Samhällsservice <i>Föreningsrådet & HSSL Oskarshamn</i>
☐	*** Kursverksamhet för närodlat	Hållbart samhälle <i>Eva Bohman & gruppen</i>
☐	*** Bättre skötsel av kommunal mark	Föreningsliv <i>Föreningsrådet</i>
☐	*** Arbetslag inom kommunen	Föreningsliv <i>Föreningsrådet & kommunen</i>
☐	*** Landsbygdsutvecklare i kommunen	HSSL Oskarshamn i samarbete med <i>Attraktiva Oskarshamn & kommunen</i>
☐	*** Bättre vinterväghållning	Infrastrukturgruppen <i>Max Adolfsson, LOTS-gruppen, kommunen</i>
☐	*** Kollektivtrafik på "ledig tid"	Infrastrukturgruppen <i>Kommunen & Åke Petterson</i>

År	Checklista med aktiviteter	Ansvarig
☐	*** Förbättrad vägstandard	Infrastrukturgruppen <i>Åke Pettersson, Trafikverket & kommunen</i>
☐	*** Cykelstig till badplats eller alternativ badplats	Infrastrukturgruppen <i>Föreningsrådet</i>

Förklaring: *** Betyder att arbetsgruppen kommer att arbeta med aktiviteten kontinuerligt.

Revidering

Utgåva	Revidering	Ansvarig & datum
1	Dokumentet skapat som ett resultat av arbetet i projektet Ett Oskarshamn - Kristdalabygden	<i>Annicka Gunnarsson 2014-03-01</i>